

SECRETARIAAT

Parallelweg 68
5688 VP OIRSCHOT
Tel.: 0499 572559
5688 KD OIRSCHOT
E-mail: s.beo@hotmail.com
Website: www.sbeo.nl
Kvk: 17192972
Fiscaal nr.: 8168.89.577
IBAN: NL67RABO0127282734
ANBI erkend als culturele instelling

JAAROVERZICHT SBEO 2017

ALGEMEEN

De Stichting Behoud Erfgoed Oirschot (SBEO) stelt zich ten doel het behoud en de bescherming van het stedenbouwkundige, architectonische en landschappelijk erfgoed inclusief de historische ondergrond alsmede de kwaliteit van het (leef) milieu van de gemeente Oirschot en de directe omgeving.

BESTUUR

De Stichting heeft een bestuur dat eind 2017 bestond uit 5 personen te weten:

Frans Adriaanse voorzitter/secretaris

Ton Pel penningmeester

Johan Jansen bestuurslid

Mariette van Berkel bestuurslid

Peter van Dijk bestuurslid

Ben van Dorst, secretaris, is in per 1 januari 2017 uit het bestuur getreden.

Nieuwe bestuursleden zijn: Mariette van Berkel en Peter van Dijk.

Het bestuur kwam maandelijks bijeen. Het streeft een zo groot mogelijke transparantie van haar activiteiten na. Elk kwartaal wordt een Nieuwsbrief verspreid naar onze vrienden.

VRIENDEN

De werkzaamheden van de Stichting worden financieel ondersteund door de vrienden. Aan het eind van het jaar hadden we 96 vrienden.

OVERLEG GEMEENTE

Erfgoedbeleid, 4 bijeenkomsten met Caspar van Hoek wethouder.

4 april en 12 december de opiniërende bijeenkomst gemeenteraad over de Erfgoednota.

2 bijeenkomsten met BOA, buitengewoon opsporingsambtenaar Carel van Dijk, onderwerp verrommeling van het buitengebied.

8 december gesprek bestuur SBEO met de nieuwe burgemeester mevr. Judith Keijzers-Verschelling.

PROJECTEN

CURSUS OIRSCHOTLOGIE

De SBEO heeft het initiatief genomen voor het opzetten van een cursus Oirschotlogie in navolging van diverse steden en dorpen, o.a. 's Hertogenbosch en Sint Oederode.

Er is een projectgroep gevormd, waarin vertegenwoordigers van de Heemkundekring De Heerlijkheid Oirschot, Den Beerschen Aard, IVN, VVV en de SBEO zitting hebben. In deze projectgroep zijn vertegenwoordigd voor de SBEO, Frans Adriaanse voorzitter en Ton Pel penningmeester.

Het doel van deze cursus is de inwoners van Oirschot en andere geïnteresseerden wegwijs te maken in de cultuurhistorische geschiedenis en de ontwikkeling van Oirschot en de Beerzen. Daarnaast het overdragen van kennis met de intentie een goed gevoel van verbondenheid met Oirschot te krijgen.

De projectgroep heeft van de gemeente een subsidie voor dit project ontvangen van € 1500,-. Op 4 maart en 16 september zijn de cursussen 1 en 2 van Oirschotlogie van start gegaan met totaal 37 deelnemers.

De cursus bestaat uit 7 bijeenkomsten:

- 1. Frans van Haaren: Algemene geschiedenis en rondwandeling door het centrum.
- 2. Anton Neggers: Historie en bestuur.
- 3. Frans Adriaanse: Dorpsontwikkeling en architectuur.
- 4. Jan van Vroenhoven: De Beerzen.
- 5. Wim van de Biggelaar: Religieus erfgoed.
Arthur de Vries: Industrieel Erfgoed.
- 6. Jac. Van Nunen: Natuur- en Landschappelijke ontwikkeling, huifkartocht buitengebied.
- 7. Hanneke van den Bogaard: Folklore en gebruiken, alleen cursus 1.
Alda van de Ven en Leon Vingerhoeds: Oirschotse dialect(en) en volksverhalen.

Op zaterdag 27 mei werd de eerste cursus afgesloten met de uitreiking van de certificaten door burgemeester Ruud Severijns. Hierbij waren ook vertegenwoordigers van Boschlogie en Rooilogie.

Op 9 december werd cursus 2 afgesloten met de uitreiking van de certificaten door de nieuwe burgemeester mevr. Judith Keijzers-Verschelling.

BEDREIGDE GEBOUWEN

Voormalige lagere school Oostelbeers. Herontwikkelingsplan voorstel ingediend voor 11 zorgappartementen en 2 beheerswoningen.

Voormalig gemeentehuis Middelbeers. De bestemmingsplan wijziging en het bouwplan is door de gemeente goedgekeurd, de verbouwing kan starten.

Kerk in Spoordonk. Er is een definitief bouwplan. Financiering is zo goed als rond.

Bestseweg 3. Wederopbouwboerderij ontworpen door Jac. Priem, staat op de MIP lijst maar is niet in het bestemmingsplan vermeld dus heeft geen bescherming heeft. Pand is gesloopt. De contacten van de SBEO hierover met de gemeente hebben helaas niets meer opgeleverd. Wel is de BWT-tegel, een keramische tegel met Nederlandse leeuw met jaartal 1947, behouden gebleven en overgedragen aan de stichting Kapittel Oirschot. Deze tegel markeert een gebouw dat tijdens of na WO2 onder auspiciën van Bureau Wederopbouw Boerderijen tot stand kwam.

Poortgebouw Kazerne. De gegadigde voor de koop van het Poortgebouw heeft zich teruggetrokken. De gemeente gaat op zoek naar een nieuwe koper of gebruiker.

Bollen 11 Boerderij is gesloopt en wordt vervangen door een boerderette.

GROOT BIJSTERVELT

Het plan van VB2 Vastgoed wordt uitgevoerd en behelst een hoogwaardige, levensloopbestendige woonzorg-voorziening. Het rijksmonument wordt gerestaureerd en het park en de kapel blijven toegankelijk voor het publiek. Er worden 2 nieuwe gebouwen aan toegevoegd.

De SBEO is zeer gelukkig met het plan, te meer het plan erg goed past bij de uitgangspunten van de SBEO en waarbij de 2 later aan het kasteel aangebouwde vleugels behouden blijven. De SBEO is op 21 maart door de projectgroep volledig geïnformeerd. De SBEO is blijft bij het plan betrokken.

OUDE TOREN OOSTELBEERS

Op 27 juni heeft er een bijeenkomst plaatsgevonden over de restauratie en de herbestemming van de Oude Toren. De gemeente heeft nog geen beslissing genomen en heeft het plan van een atrium in de toren weer ingetrokken.

ERFGOEDBELEID

Eind 2016 zijn medewerkers van het Monumentenhuis Brabant gestart met een quick scan van alle gemeentelijke monumenten en de beeldbepalende en karakteristieke panden van de gemeente.

Op 4 april is er een bijeenkomst met de politieke partijen geweest over het erfgoedbeleid en op 20 april is het resultaat van de quick scan aan de erfgoedstichtingen overhandigd.

De SBEO heeft een reactie gegeven op de quick scans:

De SBEO heeft grote waardering voor het onderzoek van het Monumentenhuis Brabant en is het met bijna alle beoordelingen eens.

Resultaat onderzoek volgens de SBEO:

Gemeentelijke monumenten: 40 panden kunnen van lijst van 145 vervallen:

- pand vervangen door nieuwbouw
- bedrijfsgedeelte boerderij ingrijpend gewijzigd
- pand oorspronkelijke gevel danig aangetast
- geen bijzonder pand

Beeldbepalende en karakteristieke panden:

Van de lijst van 350 panden kunnen zo'n 100 afgevoerd worden:

- pand gesloopt
- pand nieuwbouw
- geen bijzonder beeldbepalend pand

DE SBEO vindt dat er zo'n 40 nieuwe panden uit de dertiger jaren en wederopbouw bescherming verdienen en gemeentelijk monument zouden moeten worden.

Verder is er een concept **Nota van Uitgangspunten** voor de Erfgoednota Oirschot 2018-2028 verschenen. De SBEO heeft ook hierop een reactie naar de gemeente gegeven:

- niet alleen gebouwen maar ook waardevolle akkercomplexen beschermen.
- scherper handhaven bij het afwijken van vergunningen, verpaupering of dreigende sloop.
- de Erfgoedkaart definitief een status geven.
- uren inzet erfgoedbeleid min. 2 fte i.p.v. 0,5 fte
- ureninzet vanuit Vrijetijdseconomie Landelijk Gebied 0,5 fte.

Op 12 december heeft een opiniërende raadsvergadering plaats gevonden over het gewijzigde erfgoedbeleid, in januari 2018 volgt een definitieve besluitvormende raadsvergadering.

Eindelijk is de gemeente voortvarend aan de slag gegaan. De SBEO is daar uiteraard verheugd over en zal alles doen om in dit proces op een positieve manier te participeren.

WUBBO

De WUBBO, Werkgroep Uitvoering Bestemmingsplan Buitengebied Oirschot, is zo'n vier jaren geleden in Oirschot opgericht mede op initiatief van de SBEO en hierin zitten verder verschillende verenigingen van de gemeente. Deze werkgroep komt enige keren per jaar bijeen o.l.v. wethouder Frans van Hoof. De huidige vertegenwoordiger van de SBEO is Rien de Koning. In deze werkgroep worden nieuwe ontwikkelingen in het buitengebied besproken waaronder o.a. de randweg de Kemmer, locaties energiepark en windmolens.

AANDENKEN OUD-BURGEMEESTER ED STEGER

Al in 2012 is de SBEO samen met de Heemkundekring "De Heerlijkheid Oirschot" en oud wethouder Theo van de Loo bezig geweest voor een aandenken aan oud- burgemeester Ed Steger. De vraag toen was een straat of plein na hem te noemen. Helaas is daar tot nu nog niets van gekomen. Ed Steger was burgemeester in Oirschot van 15 april 1938 tot 28 oktober 1967. De heer Ed Steger heeft een bijzondere bijdrage geleverd aan het behoud van het historische Oirschot en wordt daarom wel de conservator van Oirschot genoemd.

De SBEO en de Heemkunde hebben nu het plan opnieuw opgepakt en willen een plaquette voor hem plaatsen. Er is een positief gesprek geweest met burgemeester Ruud Severijns. Deze vindt dat er een zorgvuldig traject moet worden doorlopen en schuift het door naar de nieuwe burgemeester Judith Keijzers-Verschelling.

Roos Cultureel Erfgoed

Het Roos Cultureel Erfgoed is een stichting met dezelfde doelstellingen als de SBEO. Ze leveren een actieve bijdrage aan het beheer en het in stand houden van het erfgoed in Sint Oedenrode. Ze houden zich actief bezig met het onroerend erfgoed, de historische gebouwen, archeologische monumenten, stads- en dorpsgezichten en het landschap.

Jaarlijks heeft de SBEO contacten en overleg met deze zustervereniging.

BESTUUR

2017, Een jaar waarin de SBEO wederom heeft moeten constateren dat ze nog niet overbodig is.

Groot Bijstervelt gaat een nieuwe bestemming krijgen, een zorgcentrum. In de gepresenteerde plannen zien we veel terug wat de SBEO indertijd aan de gemeente heeft voorgesteld zoals geen bebouwing in het park en behoud van de zijgevels van het voormalig klooster.

De SBEO heeft het initiatief genomen om een cursus Oirschotlogie te organiseren. Mede door de goede en prettige samenwerking met de andere erfgoedverenigingen zien we terug op een geweldig geslaagd project.

We hebben goed geparticipeerd in de ontwikkeling van het nieuwe Erfgoednota 2018-2028 . Mede door de goede samenwerking met de betrokken medewerkers van het Monumentenhuis Brabant is het gelukt een goede nota op te stellen met een resultaat van 2FTE, extra mankracht voor de uitvoering van de nota.